

Total No. of Printed Pages: 5

SUBJECT CODE NO: - ZZ-1516
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II)
Examination March / April - 2023
Sociology - III Basic concepts in Sociology

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 40]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use blue or black pen only.
- 3) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनाचा वापर करावा.
- ३) कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A. Answer multiple choice questions. (Attempt All)

05

1. Society is a system of :

- a) Usages and procedures
- b) Rigid rules
- c) Unbreakable customs
- d) Few grouping and divisions.

समाज ही एक प्रणाली आहे :

- अ) वापर आणि कार्यपद्धती
- ब) कठोर नियम
- क) अतूट चालीरीती
- ड) काहीगट आणि विभाग

2. Belief system in a society:

- a) Never creates conflict.
- b) Always creates conflict
- c) Only encourages conflict
- d) Partly creates as well as partly, Settles conflicts

समाजातील विश्वास प्रणाली:

- अ) कधीही संघर्ष निर्माण करत नाही
- ब) नेहमीच संघर्ष निर्माण करतो
- क) केवळ संघर्षाला प्रोत्साहन देते
- ड) अंशतः संघर्ष निर्माण करतो तसेच अंशतः मिटवतो

3. Who has propounded the theory of cultural lag?

- a) W. F. Ogburn
- b) Nimkoff
- c) Bogardus
- d) Oscar Lewis

सांस्कृतिक पर्यायनाचा सिद्धांत कोणी मांडला आहे?

- अ) डब्ल्यू. एफ. ऑगबर्न
- ब) निमकॉफ
- क) बोगार्डस
- ड) ऑस्कर लुईस

4. Modern Society is governed by :

- a) Convention and tradition
- b) Rule of Law
- c) Divine law
- d) Physical force applied by police

आधुनिक समाजाचे नियमन केले जाते :

- अ) रूढी आणि परंपरा
- ब) कायद्याचे राज्य
- क) दैवी नियम
- ड) पोलिसांनी लागू केलेले शारीरिक बळ

5. Techno structure is the characteristic of the :

- Industrial Society
- Post-Industrial Society
- Irrigation society
- Hydraulic and automatic society

तांत्रिक संरचना हे कशाचे वैशिष्ट्य आहे?

- औद्योगिक समाज
- पोस्ट-इंडस्ट्रियल सोसायटी
- सिंचन समाज
- हायड्रॉलिक आणि स्वयंचलित समाज.

B. Answer in a sentence (Attempt All)

एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

05

- What is Social Process?
सामाजिक प्रक्रिया म्हणजे काय?
- What is community?
समुदाय म्हणजे काय?
- Define accommodation.
समावेशकतेची व्याख्या सांगा.
- Define conflict.
संघर्षाची व्याख्या सांगा.
- What is mean by Competition?
स्पर्धा म्हणजे काय?

Q2 Explain Concept/terms/units/events (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

संकल्पना /संज्ञा/घटक/ घटना स्पष्ट करा (कोणत्याही दोन).

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) Community
समुदाय
- 2) Types of Society
समाजाचे प्रकार
- 3) Assimilation
सम्मिलन / संलग्नता
- 4) Conflict
संघर्ष

Q3 Attempt answer in short (any two)

10

(Word limitation minimum 60 for each answer)

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

- 1) Write the characteristics of community
समुदायाची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 2) Explain the nature of social change
सामाजिक परिवर्तनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 3) Explain the disintegrative social process
सामाजिक विघटनात्मक प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- 4) Elucidate the impact of social change on human society.
सामाजिक परिवर्तनाचा मानवी समाजावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

Q4 Answer in Detail (any one): -

10

(Word limitation minimum 200 for each answer)

सविस्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

1) What is associative social process & discuss its types.

सामाजिक संघटनात्मक प्रक्रिया कशाला म्हणतात? तिच्या प्रकाराची चर्चा करा.

2) What is Social change & discuss the factors responsible to social change.

सामाजिक परिवर्तन म्हणजे काय? सामाजिक परिवर्तनाला जबाबदार असणारे घटक स्पष्ट करा.